

особистості. Використання портальної технології дозволяє перевести навчально-виховний процес на якісно новий рівень і забезпечує можливості задіяти значно більшу кількість каналів передачі інформації та способів засвоєння нових знань, що забезпечує доступність і високу якість освіти.

Список використаних джерел

1. Семин Ю. Н. Интегративный подход к проектированию содержания общеинженерной подготовки в техническом вузе. *Образование и наука*. 2000. № 3 (5). С. 48–58.
2. Федосеев А. А. Проектирование учебной деятельности как методическая основа внедрения информационных технологий в образование. *Системы и средства информатики*. М. : Наука, 1995. Вып. 5. С. 160–163.

Смешняк Д. Р., здобувач вищої освіти,
Донецький національний університет імені Василя Стуса,
Україна

Науковий керівник – **Зарішняк І. М.**, канд. пед. наук, доц.,
Донецький національний університет імені Василя Стуса,
Україна

АКТИВНІ МЕТОДИ НАВЧАННЯ У ВИЩОМУ НАВЧАЛЬНОМУ ЗАКЛАДІ

Навчання є складним явищем, динамічно рухомим процесом, що має двосторонню освітню взаємодію викладача і студента (студентів) і, відповідно, навчальну діяльність першого та учинневу діяльність іншого суб'єкта.

Можна зауважити, що навчання постійно вдосконалюється, тому традиційне проведення лекцій, семінарів модифікується і, залежно від особистості педагога і його задумів, має велику кількість різновидів.

Останнім часом вченими-психологами робиться особливий акцент на необхідності використання активних методів навчання, оскільки ступінь активності студентів у процесі засвоєння знань є важливою складовою успішного навчання (В. Я. Ляудіс, Є. А. Клімов, С. Д. Смірнов, В. Н. Карандашов та ін.).

Мета роботи полягає в охарактеризуванні основних методів активного навчання у вищому навчальному закладі.

Активне навчання – це організація та ведення навчального процесу, яка спрямована на всебічну активізацію навчально-пізнавальної діяльності студентів за допомогою широкого, бажано комплексного, використання як педагогічних (дидактичних), так і організаційно-управлінських засобів [1, с. 17].

Коли викладач обирає метод навчання, він повинен опиратися на час, відведений на вивчення теми, а також значимість матеріалу для професійної або навчальної діяльності студента у майбутньому. Проте потрібно пам'ятати, що навчання – це не тільки засвоєння знань та умінь, але і виховання студентів. Вирішенню цих завдань сприяє активне навчання [2, с. 14], що активізує розумову діяльність студентів.

Активне навчання передбачає такі методи:

1) Метод проєктів, тобто соціальні ролі, які приймають і виконують студенти в ході роботи над проєктами (організатора, лідера, виконавця та ін.), привчають і готують їх до виконання та вирішення складних проблемних професійних завдань у ситуаціях реальної взаємодії.

2) Метод моделювання конкретних ситуацій. Студенти застосовують отримані знання та вміння, розвивають особисті та професійні якості, набувають нових умінь професійної діяльності і водночас обговорюють проблеми, пов'язані із майбутньою професією, процесом обговорення конкретних ситуацій.

3) Ділові бесіди та рольові ігри. Студенти занурюються в середовище, наближене до реальних умов професійної діяльності, і тому мають можливість застосувати накопичені знання й вміння, перевірити свої здібності аналізувати виробничу ситуацію, робити узагальнення та висновки.

4) «Круглий стіл» – студенти викладають свої думки, аргументують свої міркування, відстоюють власну думку. Тут задіюються вербальні та невербальні засоби спілкування [3].

Активне навчання тісно пов'язане з інтерактивним навчанням. Активна модель навчання передбачає застосування методів, що стимулюють пізнавальну активність і самостійність студентів. Водночас інтерактивне навчання, як різновид активного, має свої закономірності та особливості. Отже, інтерактивне навчання – це спеціальна форма організації пізнавальної діяльності, яка має мету – створити комфортні умови навчання, за яких кожен студент відчуває свою успішність та інтелектуальну спроможність.

Його форми такі:

1) Семінар-подорож – це рольова гра, студенти на основі отриманих знань із різних джерел мають змогу обмінятися цими знаннями.

2) Семінар-«Захист фантастичних проєктів» – студенти представляють свої уявлення у формі проєкту відповідно до теми семінару.

3) Семінар-диспут – студенти разом вирішують складну проблему і шукають найкраще рішення.

4) Семінар-«Прес-конференція» – рольова бесіда студентів із представниками мас-медіа.

5) Семінар-«Тур знавців» – заздалегідь підготовлені питання і відповіді кількох команд один для одного за обраною темою [4].

Можна зробити висновок, що активне навчання загалом допомагає студентам обговорити певні проблеми, змусити їх шукати рішення, застосовуючи свої знання на практиці, спілкуючись один з одним та критично мислячи.

Усі вказані форми й методи є дуже важливими для засвоєння матеріалу і здобуття нових знань, адже студенту важко щось вивчити просто маючи «сухий текст», де немає ніякого руху, так нецікаво і непродуктивно. А ці методи урізноманітнюють навчальний процес, роблять його приємнішим і продуктивнішим.

Список використаних джерел

1. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології. Академвидав, 2004. 320 с.
2. Євтушевський В. Управління інноваційним розвитком у вищих навчальних закладах України. *Проблем освіти*. 2008. Вип. 5. С. 13–19.
3. Дяченко-Богун М. Активні методи навчання у вищому навчальному закладі. *Витоки педагогічної майстерності*. 2014. Вип. 14. С. 74–79. URL: <http://dspace.pnpu.edu.ua/bitstream/123456789/4444/1/Djachenko.pdf> (дата звернення 13.05.2020)
4. Новаченко Т. В. Використання активних та інтерактивних форм і методів навчання у вищій школі. URL: <http://enpuir.npu.edu.ua/bitstream/123456789/1583/1/Novachenko.pdf> (дата звернення 13.05.2020)

Сорокін М. Ю., здобувач вищої освіти,
Донецький національний університет імені Василя Стуса,
Україна
Науковий керівник – Пузирьов В. Є.,
доктор фізико-математичних наук, професор.,
Донецький національний університет імені Василя Стуса,
Україна

ШЛЯХИ РОЗВИТКУ І САМОРОЗВИТКУ УЧНІВ ПРИ ВИВЧЕННІ ГЕОМЕТРІЇ

У шкільній освіті належна увага приділяється одній з ідей педагогіки – саморозвитку учнів у процесі навчання. Саморозвиток особистості учня є важливим аспектом формування і розвитку навчальних умінь, вихованні волі, пізнавального інтересу, навичок колективної праці, в ньому виявляється індивідуальність кожного учня, завдяки саморозвитку формується інтелект, характер і компетентності.